



**DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT**

Justis-, beredskaps- og innvandringsministeren

Stortinget
Justiskomiteen
0026 Oslo

Deres ref.

Vår ref.
18/2406

Dato
26.04.2018

PROP. 56 LS (2017-2018) PERSONOPPLYSNINGSLOVEN

Jeg viser til brev 24. april 2018 med spørsmål knyttet til behandling av Prop. 56 LS (2017-2018).

Dersom forordningen innlemmes i EØS-avtalen slik det er foreslått for Stortinget, vil Personvernrådet kunne treffe avgjørelser som er bindende for Datatilsynet i tråd med forordningen artikkel 70 nr. 1 bokstav a, jf. artikkel 65. Datatilsynet vil da som utgangspunkt ha en plikt etter EØS-avtalen til å treffe avgjørelse basert på avgjørelsen fra Personvernrådet. Det er Datatilsynets avgjørelse som er bindende for de behandlingsansvarlige.

Som det framgår av spørsmålet fra Justiskomiteen, må det skilles mellom domstolsprøving av Personvernrådets avgjørelser og domstolsprøving av Datatilsynets avgjørelser.

Det er bare EU-domstolen som kan prøve lovligheten av avgjørelser som er fattet av EU-organer. Personvernrådets avgjørelser kan derfor bare prøves av EU-domstolen, jf. traktaten om Den europeiske unions virkemåte artikkel 263 nr. 1. I henhold til artikkel 263 nr. 4 kan enhver fysisk eller juridisk person reise sak for å få prøvd en rettsakt som er rettet til vedkommende eller angår vedkommende direkte og personlig. Bestemmelsene innebærer at Datatilsynet vil kunne reise sak for EU-domstolen for å få prøvd lovligheten av en avgjørelse fra Personvernrådet som er rettet mot tilsynet. Det samme gjelder norske fysiske og juridiske personer som vedtaket angår direkte og

personlig. Sak for EU-domstolen må reises innen to måneder fra det tidspunkt da rettsakten enten ble kunngjort eller ble meddelt saksøkeren, eller, i mangel av slik underretning, fra den dag saksøkeren fikk kjennskap til rettsakten.

Datatilsynets avgjørelser kan bare prøves for norske domstoler. I den forbindelse kan en norsk domstol anmode EFTA-domstolen om en rådgivende uttalelse om tolkningen av forordningen, jf. avtale mellom EFTA-statene om opprettelse av et Overvåkingsorgan og en Domstol artikkel 34. I motsetning til EU-domstolen kan ikke EFTA-domstolen prøve lovligheten av en avgjørelse fra et EU-organ.

EØS-avtalen artikkel 107, jf. EØS-avtalen protokoll 34, åpner for at norske domstoler kan anmode EU-domstolen om tolkning av EØS-regelverk som er identisk med det underliggende EU-regelverket, men ikke om lovligheten av beslutninger fra EU-organer. En rett for norske domstoler til å forelegge spørsmål for EU-domstolen forutsetter dessuten at Norge har meddelt depositaren og EU-domstolen i hvilken utstrekning og etter hvilke nærmere regler protokollen vil få anvendelse for norske domstoler, jf. protokoll 34 artikkel 2. Norge har ikke gitt en slik meddelelse, og en norsk domstol kan dermed ikke anmode EU-domstolen verken om en uttalelse om lovligheten av Personvernrådets avgjørelse eller om tolkning av personvernforordningen.

I medhold av traktaten om Den europeiske unions virkemåte artikkel 263 kan EU-domstolen også prøve lovligheten av en beslutning fra Kommisjonen om at et tredjeland eller internasjonal institusjon har et tilstrekkelig beskyttelsesnivå. Kommisjonens beslutninger om beskyttelsesnivå treffes som egne rettsakter som skal innlemmes i EØS-avtalen ved vedtak i EØS-komiteen. EU-domstolen har ikke kompetanse til å prøve gyldigheten av et vedtak i EØS-komiteen overfor Norge, og norske myndigheter kan dermed heller ikke bringe en slik sak inn for EU-domstolen. Det at Kommisjonens vedtak kan anvendes midlertidig i Norge i påvente av en innlemming i EØS-avtalen, gir heller ikke norske myndigheter rett til å bringe gyldigheten av vedtaket inn for EU-domstolen.

I Prop. 56 LS (2017-2018) punkt 36.3 om konstitusjonelle forhold har departementet utredet om forordningen slik den foreslås innlemmet i EØS-avtalen vil medføre overføring av myndighet. Det konkluderes med at det foreligger en viss overføring av myndighet, men at denne anses som lite inngripende, og at Stortinget dermed kan samtykke til innlemmelse av forordningen i EØS-avtalen etter Grunnloven § 26 andre ledd.

Etter mitt syn innebærer ikke bestemmelsene om domstolsprøving som er beskrevet ovenfor et ytterligere element av overføring av myndighet. EU-domstolen kan bare prøve Personvernrådets og Kommisjonens avgjørelser og ikke avgjørelser fattet av Datatilsynet. Myndigheten til å overprøve beslutninger fra EU-organer er ikke noe som etter Grunnloven ligger til norske statsorganer. At norske myndighetsorganer ikke har

noen rolle her, innebærer dermed ikke myndighetsoverføring. Til forskjell fra det som var tilfellet i ACER-saken, jf. Lovavdelingens uttalelse 27. februar 2018, kan vi ikke se at denne typen overprøving berører grunnlovsbestemmelser om forholdet mellom norske statsorganer på en slik måte at det er tale om myndighetsoverføring.

Med vennlig hilsen

FOR

Tor Mikkel Wara

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Joering Petrus", with a long horizontal flourish extending to the right.